

References:

1. Skakun O. F. Teoriya derzhavy i prava (Entsyklopedychnyy kurs) : [pidruchnyk] / Skakun O. F. – Vydannya 2-e, pereroblene i dopovnene. – Kharkiv : Espada, 2009. – 752 s.
2. Komzyuk A. T. Administratyvna vidpovidal'nist' v Ukraini : [navch. posib.] / Komzyuk A. T., Humenyuk V. A., Dzhahupov H. V. ta in. ; za zah. red. A. T. Komzyuka. – 3-tye vyd., doopr. – Kharkiv : Vyd-vo Khark. nats. un-tu vnutr. sprav, 2007. – 80 s.
3. Bud'ko Z. M. Finansovo-pravova vidpovidal'nist' za vchynennya podatkovykh pravoporushen' : dys. ... kandydata yuryd. nauk : 12.00.07 / Bud'ko Zakhar Mykolayovych. – Zaporizhzhya, 2005. – 258 s.
4. Basin K. V. Yurydychna vidpovidal'nist' : pryroda, formy realizatsiyi ta prava lyudyny : dys. ... kandydata yuryd. nauk : 12.00.01 / Basin Kyrylo Volodymyrovych. – Kyiv, 2006. – 214 s.
5. Zelena O. V. Sutnist' yurydychnoyi vidpovidal'nosti ta rol' pravookhoronnykh orhaniv u yiyi zabezpechenni : dys. ... kandydata yuryd. nauk : 12.00.01 / Zelena Olena Volodymyrivna. – Kyiv, 200. – 215 s.
6. Yurydychna entsyklopediya : V 6 t. / Redkol. : Yu. S. Shemshuchenko (holova redkol.) ta in. – K. : Vyd-vo «Yuryd. dumka», 2011. – . – T. 1 : A – H. –656 s.
7. Pro naukovu i nauko-tekhnichnu diyal'nist' : zakon Ukrainy vid 13.12.1991 # 1977-KhII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 1992. – # 12. – St. 165.
8. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennya : zakon Ukrainy vid 07.12.1984 # 8073-Kh // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy's'koyi RSR. – 1984. – Dodatok do # 51. – St. 1122.
9. Kryminal'nyy kodeks Ukrainy : zakon Ukrainy vid 05.04.2001 # 2341-III // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 2001. – # 25-26. – St. 131.
10. Tsyvil'nyy kodeks Ukrainy : zakon Ukrainy vid 16.01.2003 # 435-IV // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 2003. – ## 40-44. – St. 356.
11. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Derzhavnyy reyestr naukovykh ustanov, yakym nadayet'sya pidtrymka derzhavy : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23.04.2001 # 380 // Ofitsiyyny visnyk Ukrainy. – 2001. – # 17. – Stor. 140. – Stat'ya 751. – Kod aktu 18546/2001.
12. Finansove pravo : [pidruchnyk] / M. P. Kucheryavenko, D. O. Bilins'kyy, O. O. Dmytryk ta in. ; za red. d-ra yuryd. nauk, prof. M. P. Kucheryavenka. – Kh. : Pravo, 2013. – 400 s.
13. Kodeks zakoniv pro pratsyu Ukrainy : zakon Ukrainy vid 10.12.1971 # 322-VIII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady URSR. – 1971. – Dodatok do # 50.

Рецензент: доктор юридичних наук, професор Кінашук Л.Л.

УДК: 342.12

Кравчук О.В.,

аспірант Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»
**ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ПРАВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ НА ПУБЛІЧНУ
ВЛАСНІСТЬ**

У статті проаналізовано ознаки та характерні риси, якими повинні володіти фізичні особи, як суб'єкти прав на публічну власність, а також розглянуто проблемні питання щодо користування об'єктами державної та комунальної власності, запропоновано альтернативні шляхи вирішення правових колізій.

Ключові слова: публічна власність, державна власність, комунальна власність, власність українського народу, об'єкти права власності.

Кравчук А.В.,

аспірант Открытого международного университета
развития человека «Украина»

**ПОНЯТИЕ И КЛАССИФИКАЦИЯ ПРАВ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ НА
ПУБЛИЧНОЙ СОБСТВЕННОСТЬЮ**

В статье проанализированы признаки и характерные черты, которыми должны обладать физические лица, как субъекты прав на публичную собственность, а также рассмотрены проблемные

вопросы относительно пользования объектами государственной и коммунальной собственности, предложены альтернативные пути решения правовых коллизий.

Ключевые слова: публичная собственность, государственная собственность, коммунальная собственность, собственность украинского народа, права собственности.

Kravchuk A.V.,

PhD student Open International University of Human Development "Ukraine"

DEFINITION AND CLASSIFICATION OF INDIVIDUALS IN PUBLIC PROPERTY

The article analyzes the characteristics and features that should have individuals as subjects of rights to public property, and examined issues concerning the use of state and municipal property, suggested alternative ways of solving legal conflicts. The attention to the property of the Ukrainian people, which is primarily a natural resources located in the territory of Ukraine within its frontiers.

Background is that the improvement of legal regulation of relations of public ownership still remains a problem of modern legal science. The formation institution of public property was not fully completed, and its key components insufficiently developed legal and doctrinal levels.

On the right of public property mentioned in the draft Constitution of Ukraine, which would be the beginning of its use in domestic science categorial apparatus. At the same time, the lack of a unified view of the nature of public relations and a minor property is developed the theoretical concept of "public property" led to the leveling possibilities of its implementation in the legal system of Ukraine. Consequently, this could affect the provision of legal property relations of domination public interest.

Proclaiming the importance of private ownership in shaping the foundations of a market economy and causing further extinction property public, public (state, municipal, collective) in the theory and practice of legal regulation of economic relations had been serious shortcomings, the consequences of which he has been unable to resolve fully.

Based on the urgency of the problem of public property rights nowadays the purpose of this article - to determine the nature and content of the right to use of state and municipal property, problems regarding the implementation of this law, to propose alternative ways of solving legal conflicts.

The conclusions are that despite the constitutional requirement that every citizen has the right to use objects of public property of the people according to the law, most of the regulations, unfortunately, does not actually provide or completely ignore the mechanisms of implementation of the Ukrainian people and directly "citizens of Ukraine of all nationalities" of sovereign rights.

Keywords: public ownership, state ownership, municipal ownership, ownership of the Ukrainian people, objects of ownership.

Актуальність проблематики. Вдосконалення правового регулювання відносин публічної власності дотепер залишається актуальним завданням сучасної юридичної науки. Процес формування інституту права публічної власності не отримав повного завершення, а ключові його складові елементи недостатньо розроблені на легальному та доктринальному рівнях.

Про право публічної власності згадувалося у проекті Конституції України (1992 р.), що можна вважати початком його використання у вітчизняному науковому категоріальному апараті [1, с. 5]. Проголошуючи важливість приватної власності у формуванні основ ринкової економіки та зумовлюючи подальше відмирання власності публічної, суспільної (державної, комунальної, колективної) в теорії і практиці правового регулювання економічних відносин були допущені серйозні упущення, наслідки яких і до цього часу не вдається усунути в повній мірі [1, с. 7].

Ступінь наукової розробки проблематики. Проблеми розвитку та функціонування права публічної власності в Україні досліджуються багатьма вченими. До них можна віднести таких В. Антошкіну В. Андрейцева, Р. Афанасієва, А. Бобкова, М. Багнія, О. Глинську, В. Галунька, О. Гончаренка, Р. Джабраїлова, П. Кулініча,

В. Мазаєва, В. Носіка, В. Устименка, Ю. Фролова та інших. Не применшуючи вагомості й значущі внеску цих учених, слід підкреслити, що в дослідженні напрямів розвитку управління публічною власністю не було застосовано системного підходу, до кінця не визначено правового статусу і режиму цієї форми власності.

Метою статті – визначити сутність та зміст права користування об'єктами державної та комунальної власності, проблемні питання щодо реалізації даного права, запропонувати альтернативні шляхи вирішення правових колізій.

Виклад матеріалу. Відповідно до ч. 3 ст. 41 Конституції України громадяни для задоволення своїх потреб можуть користуватися об'єктами права державної та комунальної власності відповідно до закону [2].

О.М. Гончаренко у своєму дисертаційному дослідженні «Розвиток економічних прав людини і громадянина» запропонував внести зміни до Конституції України в питанні користування об'єктами публічної власності, зокрема ч.3 ст. 41 Основного закону доцільно викласти у такій редакції: “Кожен для задоволення своїх потреб може користуватися об'єктами права державної і комунальної власності та права власності народу відповідно до закону” [3, с. 15].

Однак слушною з цього приводу є думка О.Ю. Сафонової, яка зазначає, що у конституційному праві поняття «кожен» розуміють як загальне поняття щодо всіх фізичних осіб – громадяни, іноземці, особи без громадянства. Потрібно зауважити, що іноземцям, особам без громадянства більшість послуг стосовно реалізації права на користування об'єктами публічної власності надаються платно (надання медичної допомоги, здобуття вищої освіти) [4, с. 409]. Тому, громадянство є визначальним елементом адміністративно-правового статусу особистості у сфері власності [5, с. 128].

До специфічних ознак, якими характеризуються адміністративно-правові відносини за участю громадян як суб'єктів права власності відносяться: формування на основі адміністративно-правових норм; владний характер; спрямованість на задоволення прав та законних інтересів громадян щодо володіння користування та розпорядження майном, збереження майна, припинення незаконної діяльності що порушує права та законні інтереси власників; участь органа державного управління (посадової особи) як обов'язкового суб'єкта; наявність права владного припису виключно в органу державного управління (посадової особи); обов'язковість виконання громадянином правових актів, які приймаються цим органом (посадовою особою) [6, с. 169].

Законні інтереси громадян України у сфері власності наділені характерними рисами: їх суб'єктами є громадяни України; вони є породженням об'єктивних, реальних умов життя і водночас за своїм змістом є суб'єктивними, оскільки не можуть формуватися поза свідомістю індивіда; мають комплексний характер, оскільки є детермінованими нормами різних галузей права (цивільного, господарського, адміністративного тощо); перебувають під захистом органів державного управління, громадських формувань та самих громадян; можуть служити першоосновою виникнення прав громадян у сфері власності; зумовлені балансом та взаємопов'язаністю інтересів різних громадян, громадських формувань та суспільства загалом [6, с. 166].

Про те, у вітчизняній юридичній науці зверталася увага на те, що проблематика права людини і громадянина користуватися об'єктами публічної власності практично

випадає з поля зору дослідників. Тому з цього приводу Ю.М. Фроловим було висловлено загалом вірну думку про те, що під правом користування об'єктами публічної власності розуміється природна можливість суб'єктів громадянського суспільства безпосередньо або через суб'єктів публічної влади набувати, володіти, користуватися і захищати певні майнові блага [7, с. 13].

На думку М.І. Малишко під правом власності Українського народу слід розуміти сукупність матеріальних благ які належать Українському народу та суспільні відносини, які виникають з приводу цих благ [8]. Ю.П. Битяк стверджує: «Власністю народу України є земля, її надра, повітряний простір, водні та інші природні ресурси її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, весь економічний, науковий і технічний потенціал, розташований на території країни. До власності українського народу належать основні засоби виробництва в промисловості, будівництві, сільському господарстві, транспорті, зв'язку, банки, кредитні установи, майно комунальних підприємств, а також житловий фонд та інше майно на території України» [9, с. 293]. Слушною з цього приводу є думка О.М. Гончаренко, який що під правом користування об'єктами публічної власності людини і громадянина в Україні розуміється можливість людини і громадянина безпосередньо або через визначених законом суб'єктів користуватися певними матеріальними та природними благами у порядку та спосіб встановлених Конституцією та законами України [3, с. 15].

Відповідно до ст. 13 Основного Закону України об'єктами права власності українського народу є земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони. Від імені українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених Конституцією України. Кожний громадянин має право користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону [2].

Об'єктами права власності Українського народу перш за все є природні ресурси, які знаходяться на території України в межах її державних кордонів. Щодо таких об'єктів, як природні ресурси континентального шельфу України та виключної (морської) економічної зони, то спираючись на відповідні положення міжнародно-правові акти у цій сфері, зокрема, Женевську конвенцію про континентальний шельф (1958 р.), Конвенцію ООН з морського права (1982 р.), зазначимо, що природні ресурси континентального шельфу включають мінеральні та інші неживі ресурси морського дна та його надр, а також живі організми, що відносяться до категорії "сидячих видів", тобто організми, що в період. Коли можливий їх промисел, перебувають у стані нерухомості на морському дні чи під ним, або ж не здатні пересуватися інакше, ніж знаходячись у постійному фізичному контакті з морським дном чи його надрами. Україна як прибережна держава здійснює над континентальним шельфом суверенні прав з метою його розвідки та розробки природних ресурсів [12].

Особливим статусом користується й виключна (морська) економічна зона, яка згідно із ст. 55 Конвенції з морського права являє собою район, що знаходиться за межами територіального моря і прилягає до нього. Ця зона завширшки не може

перевищувати 200 морських миль, що вираховуються від вихідних ліній, від яких вимірюється територіальне море. Її спеціальний правовий режим визначається нормами міжнародного права.

Український народ у виключній економічній зоні має суверенні права на розвідку, розробку і збереження природних ресурсів – живих і неживих – у водах, що покривають морське дно, на морському дні та в його надрах, а також на управління цими ресурсами та здійснення інших видів діяльності з економічної розвідки чи розробки зазначеної зони, як виробництво енергії шляхом використання води, течій та вітру [12].

Слід зазначити, що не зважаючи на конституційний припис про те, що кожний громадянин має право користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону, більшість нормативних актів, на жаль, фактично не передбачають або абсолютно ігнорують механізми реалізації Українським народом та безпосередньо "громадянами України всіх національностей цих суверенних прав. Типовим прикладом, такого ставлення держави до цих прав є відповідні право положення Земельного кодексу України. Так, виходячи з аналізу суперечливого характеру норм ст. 13 та ст. 14 Конституції України, В. Ф. Погорілко зазначав, що право власності Українського народу на землю та інші природні ресурси, відповідно до ст.13 Конституції України, є природним правом Українського народу так само як і право на владу; своєю чергою природне право має перевагу над іншими правами. Тому засадничою підвалиною Земельного кодексу мала стати насамперед ст. 13 Конституції України. Прийнявши за основу ст. 14 Конституції, законодавець по суті зігнував волю народу (Конституцію) та його природне право на власність, що методологічно й теоретично є помилковою, наслідки якої далекосяжні: адже невизнання Земельним кодексом природного права Українського народу на землю – це водночас ігнорування його прав на інші природні ресурси [13, с. 93-94].

За загальним правилом, закріпленням Конституцією України, такі об'єкти права власності Українського народу як природні ресурси можуть надаватися громадянам лише на умовах користування. Певні винятки з цього правила стосуються земельних ресурсів, а також окремих об'єктів тваринного світу.

Чинне законодавство про охорону навколишнього природного середовища розрізняє загальне і спеціальне природокористування громадян. Загальне користування природними ресурсами здійснюється з метою задоволення життєво необхідних потреб громадян (естетичних, оздоровчих, рекреаційних, матеріальних та ін.). його суб'єктами є всі без винятку громадяни. Прикладами загального природокористування є купання у водоймах, плавання на човнах, аматорське та спортивне рибальство у водоймах загального користування, водопій тварин, збирання у лісах грибів тощо. Треба мати на увазі, що загальне використання об'єктів тваринного світу може відбуватися лише за умови їх не вилучення з природного середовища [12].

Спеціальне природокористування в більшості випадків здійснюється не всіма громадянами, а лише тими, котрі спеціально визначені в законодавстві. Це, як правило, господарюючі суб'єкти, що здійснюють природокористування у процесі свої підприємницької чи іншої господарської діяльності. Спеціальне природокористування здійснюється за плату і на підставі дозволів (ліцензій), порядок видачі яких

регулюється Кабінетом Міністрів України. Спеціальне природокористування у більшості випадків пов'язане із закріпленням відповідних природних ресурсів за конкретними користувачами і з використанням технічних пристроїв чи споруд [14, с. 52]. Так, наприклад, згідно ст. 32 Кодексу України про надра [15] громадяни України – користувачі надр мають право здійснювати на наданій їм ділянці геологічне вивчення, розробку родовищ корисних копалин та інші роботи згідно з умовами ліцензії; розпоряджатися видобутими корисними копалинами на власний розсуд; здійснювати в разі потреби консервацію наданого у користування родовища корисних копалин або його частини зі збереженням права на подальшу розробку тощо.

Згідно Лісового кодексу України [16] постійні лісокористувачі мають право на ведення у встановленому порядку лісового господарства; на першочергове спеціальне використання у встановленому порядку лісових ресурсів, користування земельними ділянками лісового фонду для потреб мисливського господарства, культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, проведення науково-дослідних робіт; право власності на заготовлену продукцію і доходи від її реалізації (крім доходів з реалізації продукції, одержаної від догляду за лісом та інших лісгосподарських заходів) тощо.

Право користувачів об'єктами тваринного світу визначено у ст. 25 Закону України “Про тваринний світ” [17], згідно з якою користувачі мають право у встановленому порядку здійснювати спеціальне використання об'єктів тваринного світу; власності на добути в законному порядку об'єкти тваринного світу і доходи від їх реалізації тощо.

Що стосується статусу людини і громадянина в галузі природно-заповідної діяльності, то згідно зі ст. 10 Закону України “Про природно-заповідний фонд України” [18] громадяни України щодо охорони і використання територій та об'єктів. Природно-заповідного фонду мають право брати участь в обговоренні проектів законодавчих актів із питань розвитку заповідної справи, формування природно-заповідного фонду; брати участь у розробці та реалізації заходів щодо їх охорони та ефективного використання, запобігання негативного впливу на них господарської діяльності; вносити пропозиції щодо включення до складу об'єктів природно-заповідного фонду найцінніших природних територій та об'єктів тощо.

Таким чином, доцільно погодитись з думкою В.К. Антошкіною, що громадяни України мають широке коло економічних прав щодо користування об'єктами власності Українського народу. Однак, з метою підвищення ефективності впливу окремої особистості на економічні відносини цього виду власності, включення кожного громадянина у загальнонаціональні економічні процеси, доцільно утворити цілісну та взаємоузгоджену систему нормативно-правових та організаційно-правових механізмів та гарантій реалізації права людини і громадянина на участь в управлінні об'єктами права власності Українського народу [12]. Також громадяни України наділяються широким колом прав щодо користування об'єктами державної та комунальної власності.

Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 р. (ст. 3) до об'єктів права державної власності відносить: майно, яке передане казенним підприємствам в оперативне управління; майно, яке передане державним

комерційним підприємствам, установам та організаціям; майно, яке передане державним господарським об'єднанням; корпоративні права, що належать державі у статутних фондах господарських організацій; державне майно, що забезпечує діяльність Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України; державне майно, передане в оренду, лізинг, концесію; державне майно, що перебуває на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутних фондів або залишилося після ліквідації підприємств та організацій; державне майно, передане в безстрокове безоплатне користування Національній академії наук України, галузевим академіям наук; безхазяйне та конфісковане майно, що переходить у державну власність за рішенням суду [10].

Щодо права людини і громадянина на користування об'єктами комунальної власності, слід зазначити, що комунальна власність є публічною формою власності, тобто соціально-економічним відношенням, яке виникає при задоволенні публічних інтересів територіальних громад як первинних суб'єктів місцевого самоврядування в Україні. Відповідно до ст.1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. під правом комунальної власності розуміють право територіальної громади володіти, доцільно, економічно, ефективно користуватися і розпоряджатися на свій розсуд і в своїх інтересах майном, що належить їй як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування. Ст. 142 Конституції України надає перелік об'єктів права комунальної власності [11].

Право комунальної власності дозволяє власнику – місцевому населенню, його уповноваженим органам володіти, користуватися та розпоряджатися муніципальним майном у інтересах конкретної територіальної громади. Однак, правоздатність місцевого населення та його органів має певні особливості, пов'язані з тим, що місцеве самоврядування (як і держава) є суб'єктом публічного права, носієм влади, формою народовладдя, каналом реалізації суверенної влади народу [12].

Однак, спираючись на дані, отримані з засобів масової інформації та статистичні звіти, можна лише здогадуватися, що об'єктний склад власності Українського народу значно зменшився. Причин тому можна виділити чимало, серед ключових вбачаються такі, як: невизначеність, в цілому, правового режиму об'єктів власності Українського народу; відсутність чіткого розуміння правового статусу народу як власника; чи не розробленість методологічного апарату в частині визначення критеріїв віднесення об'єктів до виключної власності Українського народу; вразливість правової конструкції юридичної відповідальності, коли йдеться про можливість застосування заходів впливу до суб'єктів, реалізують повноваження власника від імені Українського народу.

Як показує практика розвитку відносин власності, представницька демократія, в особі виборних органів (і формованих ними органів виконавчої влади), створює умови, за яких зберегти народну власність стає просто неможливо. Адже в даний час найбільш привабливі земельні ділянки, лісові, водні та інші території знаходяться в приватній власності. І все завдяки «активній» роботі уповноважених органів державної влади та місцевого самоврядування. Єдине, що дійсно може залишитися у власності народу, так це атмосферне повітря, і то лише в силу його комерційної непривабливості.

Враховуючи те, що в Україні гіперболізується значення приватної власності, набуває поширення згубна практика, відповідно до якої на рівні нормативного акта

передбачається необхідність перегляду, в бік значного скорочення, критеріїв віднесення об'єктів державної власності до числа які не підлягають приватизації і мають загальнодержавне значення [19, с. 54-55].

Висновок. Підсумовуючи викладене доходимо висновку, що не зважаючи на конституційний припис про те, що кожний громадянин має право користуватися об'єктами права публічної власності народу відповідно до закону, більшість нормативних актів, на жаль, фактично не передбачають або абсолютно ігнорують механізми реалізації Українським народом та безпосередньо “громадянами України всіх національностей” цих суверенних прав.

Список використаних джерел

1. Публічна власність : проблеми теорії і практики : монографія / під. заг. ред. В.А. Устименка / НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. – Чернігів: Десна Поліграф, 2014. – 308 с.
2. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141).
3. Гончаренко О.М. Розвиток економічних прав людини і громадянина в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «конституційне право» / О.М. Гончаренко. – Київ, 2006 – 20 с.
4. Сафонова О.Ю. Особливості реалізації права користування об'єктами публічної власності / О.Ю. Сафонова// Часопис Київського університету права. – 2011. – Вип. 4. – С. 406 – 410.
5. Общая теория права / под. ред. А.С. Пиголкина. – М. : Изд-во МГТУ им. Н.Э. Баумана, 1995. – 384 с.
6. Личенко І.О. Захист законних інтересів громадян України у сфері власності: адміністративно-правове дослідження: монографія / І.О. Личенко. – Львів: ЛьвДУВС, 2014. – 416 с.
7. Фролов Ю. М. Економічні права та свобода людини і громадянина в Україні. автореф дис ... канд.юрид.наук: 12.00.02. – О., 2005. – 20 с.
8. Малишко М. І. Екологічно-правовий статус людини в Україні. – К.: МАУП, 2001. – 18 с.
9. Адміністративне право України: Підручник /Битяк Ю.П., Богуцький В.В., Парашук В.М. та ін.; За ред. Ю.П. Битяка. - Харків: Право, 2001. -528 с.
10. Закон України «Про управління об'єктами державної власності» // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 46. – С. 456.
11. Про місце самоврядування в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України – 1997. – № 24. – Ст.170.
12. Антошкіна В.К., Фролов Ю.М. Право користування об'єктами публічної (суспільної) власності: конституційно-правовий аспект / В.К. Антошкіна, Ю.М. Фролов // Вісник Донецького університету. Серія : Економіка і право. – Вип. 1. – 2008. — С. 87-92.
13. Бусуйок Д.В. Методологічний семінар з проблем реалізації Земельного кодексу України / Д.В. Бусуйок // Часопис Київського університету права. – 2002. – С. 91 – 97.
14. Коментар до Конституції України / За ред. В. Ф. Опришка, Л. Є. Горьового, М. І. Корнієнко та ін. – К.: Ін-т законодавства ВР України, 1996. – 376 с.
15. Кодекс України про надра // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 36. – Ст. 340.
16. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 17. – Ст. 99.
17. Про тваринний світ: Закон України від 3 березня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 18. – Ст. 191.
18. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16 червня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – Ст. 502.
19. Джабраїлов Р.А. Перспективы закрепления в законодательстве Украины понятия «общественное достояние» / Р.А. Джабраїлов // Діалектика публічних і приватних інтересів у державному регулюванні економіки: 36. матеріалів «Круглого столу» «Діалектика публічних і приватних інтересів у державному регулюванні економіки», м. Київ, 8 листопада 2013 р. / Ред. кол.: В. С. Щербина (голова), Т. В. Боднар та ін. – К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2013. – С. 52–55.

References:

1. Publichna vlasnist' : problemy teorii i praktyky : monohrafiya / pid. zah. red. V.A. Ustymenka / NAN Ukrainy, In-t ekonomiko-pravovyykh doslidzhen'. – Chernihiv: Desna Polihraf, 2014. – 308 s.
2. Konstytutsiya Ukrainy (Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR), 1996, # 30, st. 141).
3. Honcharenko O.M. Rozvytok ekonomichnykh prav lyudyny i hromadyanyna v Ukrany: avtoref. dys. na здобuttya nauk. stupenya kand. yuryd. nauk : spets. 12.00.02 « konstytutsiynе право» / O.M. Honcharenko. – Kyiv, 2006 – 20 s.
4. Safonova O.Yu. Osoblyvosti realizatsiyi prava korystuvannya ob'yektamy publichnoyi vlasnosti / O.Yu. Safonova// Chasopys Kyivskoho universytetu prava. – 2011. – Vyp. 4. – S. 406 – 410.
5. Obshchaya teoriya prava / pod. red. A.S. Pyholkina. – M. : Yzd-vo MHTU ym. N.Э. Baumena, 1995. – 384 s.
6. Lychenko I.O. Zakhyst zakonnykh interesiv hromadyan Ukrainy u sferi vlasnosti: administratyvno-pravove doslidzhennya: monohrafiya / I.O. Lychenko. – L'viv: L'vDUVS, 2014. – 416 s.
7. Frolov Yu. M. Ekonomichni prava ta svoboda lyudyny i hromadyanyna v Ukraini. avtoref dys ... kand.yuryd.nauk: 12.00.02. – O., 2005. – 20 c.
8. Malyshko M. I. Ekolohichno-pravovyy status lyudyny v Ukraini. – K.: MAUP, 2001. – 18 s.
9. Administratyvne pravo Ukrainy: Pidruchnyk /Bytyak Yu.P., Bohutskyy V.V., Parashchuk V.M. ta in.; Za red. Yu.P. Bytyaka. - Kharkiv: Pravo, 2001. -528 s.
10. Zakon Ukrainy «Pro upravlinnya ob'yektamy derzhavnoyi vlasnosti» // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 2006. – # 46. – S. 456.
11. Pro mistseve samovvryaduvannya v Ukraini: Zakon Ukrainy // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy – 1997. – # 24. – St.170.
12. Antoshkina V.K, Frolov Yu.M. Pravo korystuvannya ob'yektamy publichnoyi (suspil'noyi) vlasnosti: konstytutsiyno-pravovyy aspekt / V.K. Antoshkina, Yu.M. Frolov // Visnyk Donets'koho univertsytetu. Seriya : Ekonomika i pravo. – Vyp. 1. – 2008. — S. 87-92.
13. Busuyok D.V. Metodolohichnyy seminar z problem realizatsiyi Zemel'noho kodeksu Ukrainy / D.V. Busuyok // Chasopys Kyivskoho universytetu prava. – 2002. – S. 91 – 97.
14. Komentar do Konstytutsiyi Ukrainy / Za red. V. F. Opryshka, L. Ye. Hor'ovoho, M. I. Korniyenko ta in. – K.: In-t zakonodavstva VR Ukrainy, 1996. – 376 c.
15. Kodeks Ukrainy pro nadra // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 1994. – # 36. – St. 340.
16. Lisovyy kodeks Ukrainy vid 21 sichnya 1994 r. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 1994. – # 17. – St. 99.
17. Pro tvarynnyy svit: Zakon Ukrainy vid 3 bereznya 1993 r. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 1993. – # 18. – St. 191.
18. Pro pryrodno-zapovidnyy fond Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16 chervnya 1992 r. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 1992. – # 34. – St. 502.
19. Dzhabraylov R.A. Perspektivy zakreplenyya v zakonodatel'stve Ukrainy ponyatyya «obshchestvennoe dostoyanye» / R.A. Dzhabraylov // Dialektyka publichnykh i pryvatnykh interesiv u derzhavnomu rehulyuvanni ekonomiky: Zb. materialiv «Kruhloho stolu» «Dialektyka publichnykh i pryvatnykh interesiv u derzhavnomu rehulyuvanni ekonomiky», m. Kyiv, 8 lystopada 2013 r. / Red. kol.: V. S. Shcherbyna (holova), T. V. Bodnar ta in. – K.: NDI pryvatnoho prava i pidpryyemnytstva imeni akademika F. H. Burchaka NAPrN Ukrainy, 2013. – S. 52–55.

Рецензент: кандидат юридических наук, доцент Дрозд О.Ю.

УДК 342.9.03 (477)

Кузьменко Н.А.,
здобувач Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»
**ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ СПРАВИ
ТА УХВАЛЕННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ ПРИ ГАРАНТУВАННІ ПРАВ
ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ**

В статті доведено, що особливостями судового розгляду адміністративної справи та ухвалення судового рішення при гарантуванні прав та законних інтересів публічних службовців є те, що